

Odůvodnění

I. Obecná část

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

V souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2002 o energetické účinnosti, kterou se mění směrnice 2012/27/EU (dále jen „Směrnice“), je nutné transponovat její relevantní ustanovení, která se týkají poskytování informací o spotřebě a vyúčtování tepla v bytových domech. Cílem Směrnice je mimo jiné zlepšení informovanosti příjemců tepla a společně připravované teplé vody zejména s ohledem na jejich spotřebu.

Je proto nezbytné do vyhlášky č. 269/2015 Sb., o rozúčtování nákladů na vytápění a společnou přípravu teplé vody pro dům, transponovat relevantní ustanovení Směrnice, kterými se stanoví minimální informace obsažené ve vyúčtování. Hlavní změny v navrhované novele se týkají:

- informace o použité skladbě zdrojů energie a souvisejících ročních emisích skleníkových plynů, a to i pro konečné uživatele napojené na dálkové vytápění nebo dálkové chlazení, a popis jednotlivých uplatňovaných daní, poplatků a sazeb, přičemž členské státy mohou omezit rozsah požadavku na poskytování informací o emisích skleníkových plynů tak, aby zahrnovaly pouze dodávky ze soustav dálkového vytápění o celkovém jmenovitém tepelném příkonu nad 20 MW,
- srovnání aktuální spotřeby energie konečných uživatelů (vyhláška používá pojem „příjemce služeb“) se spotřebou na vytápění a chlazení za stejné období předchozího roku, v grafické podobě, opravené o klimatický korekční faktor,
- kontaktních údajů na organizace konečných zákazníků, energetické agentury nebo podobné subjekty, včetně adres internetových stránek, u nichž lze získat informace o opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti, srovnávací profily konečných uživatelů a objektivní technické údaje o spotřebě energie,
- informace o souvisejících postupech pro podávání stížností, mediačních službách nebo mechanismech alternativního řešení sporů, podle jednotlivých členských států,
- srovnání s průměrným normalizovaným nebo referenčním konečným uživatelem stejné uživatelské kategorie, přičemž v případě elektronických vyúčtování lze místo toho tato srovnání zveřejnit na internetových stránkách a odkázat na ně v těchto vyúčtováních.

Transpoziční ustanovení byla konzultována s Ministerstvem průmyslu a obchodu, které koordinuje transpozici těchto a jiných ustanovení Směrnice do českého právního řádu.

Dále se navrhuje méně podstatné formulační změny a upřesnění vycházející z výkladové praxe. V zájmu zvýšení srozumitelnosti se navrhuje formulační změna § 3 vyhlášky, aby byl postup rozúčtování nákladů na vytápění snáze pochopitelný. Rovněž se navrhuje zpřesnění formulace § 3 odst. 5 a § 4 odst. 4, aby lépe odpovídala § 6 odst. 3 větě poslední a § 6 odst. 4 větě poslední zákona č. 67/2013 Sb., kterým se upravují některé otázky související s poskytováním plnění spojených s užíváním bytů a nebytových prostorů v domě s byty. Navrhuje se také doplnění § 5 odst. 5 písm. b) a odst. 6 písm. a) o přímý odkaz na přílohu č. 3 vyhlášky. Tyto změny odpovídají současné výkladové praxi a nepředstavují obsahovou změnu právních norem.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním k jejímu vydání

Navrhovaná právní úprava nepřekračuje zákonné zmocnění vyplývající z § 14a zákona č. 67/2013 Sb., ve znění zákona č. 104/2015 Sb.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Jedná se o implementaci Směrnice do vyhlášky č. 269/2015 Sb., která je v souladu s předpisy Evropské unie, její judikaturou a obecnými zásadami práva Evropské unie.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Navrhovaná právní úprava navazuje na zákonné zmocnění vyplývající z § 14a zákona č. 67/2013 Sb., ve znění zákona č. 104/2015 Sb., a požadavek evropského práva na transpozici relevantních ustanovení Směrnice ohledně vyúčtování nákladů na teplo a teplou vodu do českého právního řádu.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména na osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nepředstavuje žádné hospodářské a finanční dopady na státní a ostatní veřejné rozpočty, podnikatelské prostředí a životní prostředí. Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné negativní sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Novela právního předpisu nepředpokládá negativní dopad na rovné postavení mužů a žen, ani nezakládá jiné diskriminační prostředí.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná úprava v novele nemá negativní dopad na ochranu soukromí a ani na ochranu osobních údajů.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná úprava neobsahuje žádné ustanovení, které by bylo předmětem korupčního rizika.

9. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá vliv na bezpečnost nebo obranu státu.

10. Vyjádření k RIA

Návrh je po věcné stránce čistě transpoziční povahy a nejde nad rámec minimálních požadavků Směrnice. Navrhované formulační změny odpovídají současnému výkladu znění vyhlášky a nepřinášejí pro subjekty práva změnu jejich práv ani povinností. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA) proto nebyla zpracovávána.

II. Zvláštní část

K čl. I

K bodu 1 [§ 1]

Navrhuje se uvést, že vyhláška zapracovává předpisy Evropské unie, a tyto předpisy vyjmenovat v poznámce pod čarou.

K bodu 2 [§ 2 písm. i) a j)]

Navrhuje se definice referenčního příjemce služeb jako příjemce služeb, jehož náklady na vytápění a spotřeba teplé vody odpovídají průměru ve zúčtovací jednotce. Definovat referenčního příjemce služeb je nutné pro účely srovnání jeho nákladů na vytápění a spotřeby teplé vody s náklady a spotřebou příjemce služeb. Směrnice totiž požaduje, aby vyúčtování poskytované konečnému uživateli (příjemci služeb) obsahovalo srovnání s normalizovaným nebo referenčním konečným uživatelem (příjemcem služeb). Srovnání s referenčním příjemcem služeb se navrhuje definovat v § 2 písm. j) a povinnost zahrnout do vyúčtování toto srovnání se navrhuje stanovit v § 6 písm. m). Cílem úpravy je, aby měl příjemce služeb srovnání s ostatními příjemci služeb a v případě zjištění nadměrných nákladů, resp. spotřeby, podnikl kroky ke snížení svojí spotřeby tepla a teplé vody.

K bodu 3 [§ 3 odst. 1]

V návaznosti na některé problémy z praxe se výslovně stanoví, že se rozdělení nákladů na základní a spotřební složku provede pouze jednou a že je u všech příjemců služeb v základní složce rozúčtována na 1 m² započitatelné podlahové plochy stejná částka. Takový postup je v souladu s výkladem současného znění vyhlášky.

K bodu 4 [§ 3 odst. 2]

Navrhuje se několik formulačních změn v zájmu zvýšení srozumitelnosti ustanovení. Věcné změny se však nenavrhují - způsob rozdělení spotřební složky nákladů na vytápění v zúčtovací jednotce zůstává stejný.

K bodu 5 [§ 3 odst. 5]

Navrhuje se doplnění textu o opakované neumožnění odečtu a neoprávněné ovlivnění stanovených měřidel podle zákona o metrologii nebo zařízení pro rozdělování nákladů na vytápění, aby toto ustanovení bylo shodné s ustanovením § 6 odst. 3 zákona č. 67/2013 Sb. Dále se navrhuje zapracovat do textu doplnění ohledně instalace stanovených měřidel podle zákona o metrologii s platným úředním ověřením, aby nemohl být příjemce služeb sankcionován, pokud by neumožnil instalaci těchto měřidel bez platného ověření. Uvedené změny jsou v souladu se současným výkladem zákona a vyhlášky, a nedochází tedy k obsahové změně právního předpisu.

K bodu 6 [§ 4 odst. 4]

Navrhuje se doplnění textu o opakované neumožnění odečtu vodoměrů na teplou vodu a jejich neoprávněné ovlivnění, aby toto ustanovení bylo shodné s ustanovením § 6 odst. 4 zákona č. 67/2013 Sb. Dále se navrhuje zapracovat do textu doplnění ohledně instalace vodoměrů na teplou vodu s platným úředním ověřením, aby nemohl být příjemce služeb sankcionován, pokud by neumožnil instalaci vodoměrů na teplou vodu bez platného ověření. Uvedené změny

jsou v souladu se současným výkladem zákona a vyhlášky, a nedochází tedy k obsahové změně právního předpisu.

K bodu 7 [§ 5 odst. 5 písm. b) a odst. 6 písm. a)]

Navrhuje se doplnění textu ohledně rozdělení základní složky nákladů na vytápění, kterou poskytovatel služeb rozdělí v poměru počtu dnů vytápění bytu nebo nebytového prostoru před a po termínu změny příjemce služeb. Nejsou-li tyto údaje známy, tak podle přílohy č. 3 k této vyhlášce. Jedná se o případy, kdy dodavatel tepla neuvede počet topných dnů za dané zúčtovací období. Tato změna rovněž odpovídá současné výkladové praxi a nepředstavuje obsahovou změnu právního předpisu.

K bodu 8 [§ 6 písm. h), i), j), k), l) a m)]

Navrhuje se zapracovat nové požadavky Směrnice na obsah vyúčtování nákladů na vytápění a nákladů na poskytování teplé vody. Navrhovaná úprava nejde nad rámec požadavků Směrnice. Po konzultacích s Ministerstvem průmyslu a obchodu bylo dohodnuto, že požadavek na uvedení kontaktních údajů „*na organizace konečných zákazníků, energetické agentury nebo podobné subjekty, včetně adres internetových stránek, u nichž jsou dostupné informace o opatřeních ke zvýšení energetické účinnosti, srovnávací profily konečných uživatelů a objektivní technické údaje o energetických spotřebičích*“ bude do českého právního řádu transponován uvedením kontaktních údajů na energetická konzultační a informační střediska (EKIS).

K bodu 9 [příloha č. 4]

Navrhuje se doplnění nové přílohy, která obsahuje další informace o energetických konzultačních a informačních střediscích a také informace o mediačních službách a mechanismem alternativního řešení sporů podle českého právního řádu. Vyhovuje se tak požadavkům Směrnice. Příjemci služeb budou ve vyúčtování informováni o existenci a činnosti energetických konzultačních a informačních středisek (EKIS) a dostávají odkaz na internetové stránky, kde se o nich mohou dozvědět více. Dále budou příjemci služeb informováni o možnostech mediace a rozhodčího řízení jako alternativního řešení sporů. Poskytovatel služeb samozřejmě může uvést i další, doplňující informace o energetických konzultačních a informačních střediscích a o možnostech alternativního řešení sporů.

K čl. II

Navrhuje se přechodné ustanovení pro rozúčtování a vyúčtování nákladů na vytápění a nákladů na poskytování teplé vody mezi příjemce služeb. Navrhovaná právní úprava se použije ve vztahu k zúčtovacímu období, které započne v den nabytí účinnosti této vyhlášky nebo později. Poskytovatelům služeb i subjektům, které pro ně rozúčtování a vyúčtování připravují externě, se tak poskytuje dostatek času, na přípravu nových vzorů vyúčtování. Toto řešení bylo zvoleno už dříve v přechodném ustanovení v § 7 odst. 2 vyhlášky č. 269/2015 Sb.

K čl. III

Navrhuje se, aby vyhláška nabyla účinnosti 15. dnem po dni jejího vyhlášení. Datum nabytí účinnosti nebylo stanoveno k 1. lednu nebo 1. červenci (srov. § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a Sbírce mezinárodních smluv) kvůli tomu, že lhůta pro transpozici

předmětných ustanovení Směrnice uplynula již 25. října 2020, a proto je potřeba splnit tento mezinárodněprávní závazek České republiky co nejdříve. Vzhledem k přechodnému ustanovení se nedá předpokládat, že by krátká legisvakanční doba měla negativní dopady na adresáty právního předpisu nebo podnikatelské prostředí.